

महाराष्ट्र शासन

संभांक-एमएपसी-४००६/२१६/ग्र.क.५६/२००६/नवि-३२
नगर विकास विभाग, •
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक- १९ ऑक्टोबर, २००६

प्रति,

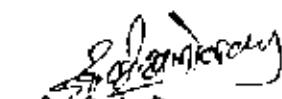
- (१) सर्व नगराध्यक्ष,
- (२) प्रधान सचिव, राज्य निवडणुक आयोग, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई,
- (३) आयुक्त, तथा संचालक नगरपरिषद संचालनालय, वरळी, मुंबई,
- (४) सर्व विभागीय आयुक्त, तथा प्रादेशिक संचालक नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय,
- (५) सर्व जिल्हाधिकारी,
- (६) सर्व नगरपरिषदा / नगरपंचायती यांचे भूख्याधिकारी,
(अनुक्रमांक ३, ४, ५, ६ येथील सर्व अधिकारी-यांनी कृपया या नियमांना व्यापक प्रसिद्धी देयावी.)
- (७) प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयाची सर्व खंडणीठे, (यादीप्रमाणे)
- (८) प्रबंधक, सर्व जिल्हा न्यायालये व राज्यार्थील इतर न्यायालये (यादीप्रमाणे)
- (९) संचालक, अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था,
सी.डी.बर्फीवाला भार्ग, अंधेरी (पश्चिम), मुंबई,
- (१०) पहासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (व्यापक प्रसिद्धीसाठी)

विषय:- महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी
अधिनियम, १९६५ मध्ये सुधारणा करणेकाबत.

महोदय,

महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती आणि औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ अंतर्गत अध्यक्ष पदाच्या निवडणुकीसाठी सुधारीत नियम अधिसूचित करण्यात आलेले असून त्याबाबतची समक्रमांकाच्या दिनांक १६ ऑक्टोबर, २००६ च्या शासन अधिसूचनेची प्रत आपल्या माहितीसाठी व उचित कार्यवाहीसाठी सोबत पाठविण्यात येत आहे. सदर नियमांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

आपला,

(जी.ही.खानालकर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत सादर अशेचित.

(अधिसूचनेच्या प्रतीसह)

- (१) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- (२) मा.राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खातगी सचिव,
- (३) प्रधान सचिव (१) (नगर विकास विभाग), मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक,
- (४) प्रधान सचिव (२) (नगर विकास विभाग), मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक,
- (५) नगर विकास विभागातील सहसचिव/ उपसचिव/ अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी,
- (६) वेब कोऑर्डिनेटर (नवि-२२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- (७) निवडनस्ती (नवि-३२).

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण प्राधिकृत प्रकाशन

सोमवार, ऑक्टोबर १६, २००६/आश्विन २४, शके १९२६

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग एक-अ—मध्य उप-विभाग

महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या, आमपंचायती, नगरपरिषदा, प्राथमिक शिक्षण आणि स्थानिक निधी लेखापरीक्षा अधिनियम यांशालील (भाग चारनं यांचे प्रसिद्ध करण्यात आलेले आदेश व अधिसूचना यांव्यक्तिकृत) आदेश व अधिसूचना.

नगरविकास विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०२२, दिनांक १६ ऑक्टोबर २००६

अधिसूचना

महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५.

क्रमांक एमदमसी-४००६/२१६/प्रक्र.५६/२००६/निय. १२. ज्याअर्थी, महाराष्ट्र नगरपरिषद आणि नगरपंचायती (अधिकार पदाची निवडणूक) नियम १९६५ मध्ये तातडीने सुधारणा करणे याणि त्या प्रयोजनाधे गहराया नगरपरिषदा, नगरपंचायती आणि औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ (ज्याच्यापूर्वे उक्त अन्वयनेच्यां असा उल्लेख करण्यात र्हईल) र्या कलम २२१ चे पोट-कलम ३ तुसार पूर्वे प्रायस्थीचे शब्द वाढवा (१९६५, चा ४१) (ज्याच्यापूर्वे उक्त अन्वयनेच्यां असा उल्लेख करण्यात र्हईल) र्या कलम २२१ चे पोट-कलम ३ तुसार पूर्वे प्रायस्थीचे शब्द वाढवा (१९६५, चा ४१) जे मुळे आवश्यक र्हाये ताशी वरिस्थिती असतित्यात असल्यासाठी खात्री पटली आहे.

त्याअर्थी, असा सदरहू नियमाच्या कलम १७ चे पोट-कलम २ चे खंड (कदू) यांने कलम ५२-१-३ राह कलम ५२-१-३ याद्वारे प्रदत्त कराण्यात आलेल्या अधिकारांचा व त्याचाबरीती त्यास समधे भरणाऱ्या इतर सर्वे अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासन महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती (अधिकार पदाची निवडणूक) नियम, १९६५ गट्ये सुधारणा करण्यासाठी याद्वारे पुढील नियन करोत आहे ते तरी,—

१. या नियमांना महाराष्ट्र नगरपालिका आणि नगरपंचायती (अधिकार पदाची निवडणूक) (मुंबारणी) नियम, २००६ असे ४१णारे.

२. महाराष्ट्र नगरपरिषदा अंगां नगरपंचायती (अधिकार पदाची निवडणूक) नियम, १९८३ ज्याचा यापुढे “मूल नियम” असा उल्लेख करण्यात र्हईल, त्या नियम २ अंश खंड (बी) च्या देखील खंड दाखल करण्यात र्हईल म्हणजे.

“(ब) वेगळेगळ्या नगरपालिकांसाठी आरंभित जाणा नेमून देण्याची घटत खालोलप्रमाणे असेल,—

(१) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जागती, नागरिकांचा भागासवरी (या प्रत्यांगांभील महिलांसह) यांमधील व्यक्तींकरिता अधिकाराची पदं नेमून देताना लगत पूरीच्या मुहूर्तीत उक्ता कोणत्याही प्रवार्गांकरिता राखीव तेवलेली अज्ञानांनी पदं वगळण्यात र्हीताल.

(२) खंड (१) गधीन तरतीव्या अधेन:—

(अ) नगरपारिषदा अणि कागंचावळोमधोल अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांसाठेच्या अध्यक्ष पदाचे आरक्षण, नगरपारिषदा व नगरांचावळो याच्या पृष्ठां लोकसंखेशी अशा नगरपारिषदा व नगरपंचायतीमधीन उक्त प्रवर्गाच्या लोकसंख्येच्या कमाल रुक्मेकाढी संदर्भात उत्तरत्या क्रमाने तेवण्यात येईल.

परतु, कोणत्याही नगरपारिषदेचे किंवा वथांचिती नगरपंचायतीचे नाव दोन्ही गणजेच अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गांसाठी राखून ठेवण्यात आले आसेल त्याबाबतेत, अशा नगरपारिषदेच्या किंवा व्यासियांची, नगरांचायतीच्या अध्यक्ष पदाने आरक्षण, उक्त प्रवर्गांतोल कोणत्याहो प्रवर्गाच्या लोकसंख्येच्या जास्त उक्तेच्याच्या आधारे उत्तरविण्यात येईल अणि अशा प्रकरणी नगरपारिषदेचे, किंवा व्यासियांची नगरपंचायतीचे, त्या त्या ग्रमने गुढ्ये आरक्षण दुसऱ्या प्रवर्गांसाठी ठेवण्यात येईल:

“१०२. यांच्या की, दोन्ही प्रवर्गाच्या उक्तेच्यारेचे ग्रमांण समसामान असेल अशा पदांचे आरक्षण निश्चय टाकून दर्दिण्यात येईल.

(ब) राज्यातोल वेळवेगळ्या नगरपारिषदा अगर नगरांचायतेसाठी नामिनदेशनांच्या भागासवर्गाच्या प्रवर्गांसाठी आणि पाहिलोसाठी आरक्षित पदांसाठी आरक्षण चित्रया टाकून आलीपाळोने नेमून देण्यात येईल व

(३) अध्यक्ष पदांने वरील प्रमाणे आरक्षित केलेले व नेमून दिलेले आरक्षण शाजपत्रात अधिकृत करण्यात येईल.

३. नूळ नियमांच्या नियम झालाके ३ ते ७ च्या ऐकजी खालील नियम दाखल करण्यात येतील.

“३. अध्यक्ष पदासाठी निवडणूक:—

जिल्हांच्या जिल्हाभिकारी हा अध्यक्ष पदाच्या निवडणूका घेण्यासाठी विशेष सभा अधोजित करण्याच्या दिवस निश्चित करेल:

परंतु अशा वैलकीच्या किमान तोन दिवस आप्या पालिका सदस्यास उक्त पदासाठे आपले नामनिर्देशन सादर करता येईल अशा रिहाने तो दिनांक निश्चित करण्यात येईल.

(५) अशी जेत्नाविष्यवता असेले वैलक रद्द किंवा ताहकूम करता येणार नाही

४. नामनिर्देशनपत्र सादर करणे:—

(१) उक्त पदासाठी निवडणूक लाहौवाण्याचे इच्छा असलेला कोणताही नगरपारिषद सदस्य, या नियमांसोबत जोडलेल्या नेमूना एक भौतील उपाले नामनिर्देशनपत्र परिवर्तेच्या मुद्र्याभिकान्याकडे नामनिर्देशनासाठी निश्चित केलेल्या तपशेस स्वतः जातीने सादर करेल.

(२) प्रत्येक नामनिर्देशन तपशत उमेदवारांचे पूर्ण नाव नमूद केलेले असेल अणि त्यावर एका परिषद सदस्याने सूचक गणून व दुसऱ्याने अनुमोदक ग्रहणून त्याक्षरी केलेले असेल.

(३) कोणताही परिषद सदस्य एकापेक्षा अधिक ठपेदवारांची नामनिर्देशने सूचित करणार नाही किंवा त्यास अनुमोदन देणार नाही

(४) या नियमातील कोणतीही गोष्ट कोणत्याही उमेदवारास एकापेक्षा अधिक नामनिर्देशन पात्रे सादर करण्यासाठी प्रतिवंद्य करणार नाही.

५. गिरासोन प्राधिकारी

नियम ५१ च्या पोट कलम (३) जिल्हाभिकारी किंवा जिल्हाभिकारी नेमून येईल अशा अधिकारी विशेष वैलकोच्या अध्यक्षस्थानी असेल: परंतु असे के, जिल्हाभिकारी किंवा त्यांनी प्राभिकृत केलेल्या अधिकान्यास मत देण्याचा अधिकार नसेल.

६. नामनिर्देशन पत्रांची छाननी करणे:—

(१) कोणतेही प्राभूत नामनिर्देशन वैलकीच्या दिवशे, वैलक सुरु झाल्यानंतर, पिठासीन प्राधिकान्याकडे सुपूर्दे करण्यात येईल.

(२) पिठासीन प्राधिकारी, त्याला प्राभूत झालेल्या सर्व नामनिर्देशनानी छाननी करीलआणि नियम ४ चे उल्लंशन कळून स्वाक्षरी केलेली नामनिर्देशने फेटाळून वाचवेल कंतर पिठासीन प्राधिकारी वेधणे नागीनदेशन केलेल्या राखू उमेदवारांची नावे याघून दाखवील.

(३) कोणत्याही उमेदवारास, पूर्ववर्ती नोट नियमांच्ये वयोर्चितरित्या नामनिर्देशत केलेल्या गतिषद सदस्यांची नावे चाचून दाखवावल्यानंतर १५ निर्माणांच्या आत, त्याने तही केलेली लोखी नोटीस, पिठासीन प्राधिकान्याकडे देल्य त्यांनी उमेदवारी मार्गे घेता येईल.

(४) पोट नियम (३) अन्यथे आपली उमेदवारी मार्गे सेण्याची नोटीस देणा या कोणत्याही व्यक्तीस, ती नंदीस रद्द करूयाची परवानगी नसेल.

(५) पिठासीन प्राधिकारी, आखलो उमेदवारी गागे घेतलेल्या उमेदवारांची नावे परिषद सदस्यांना बाघून दाखवील.

उमेदवाराचे प्रतिज्ञापत्र

मी, चांदोर या नामनिर्देशानाला अनुमती देत आहे आणि यांची निवड झाल्यास, नगरपालिकेचा अधिकारी म्हणून काम करण्यास संमती देत आहे.

दिनांक :

(३०प्रभाराची सही)

(नामनिर्देशानपत्रे स्वीकारण्यासाठी नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्याने भरावयाचे)

* सूचकाने/डायरेक्टराने दाखिल केलेल्या।

नामनिर्देशानपत्राचा अनुलग्नांक ----- (वंक) ----- (दनांक) -----

दिनांक

(अधिकाऱ्याची सही)

* जे लागू नसेल न खालीवे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल योंच्या अगेशानुसार नावाने,

ए. अ. खान,

शासनाचे उप सचिव,

URBAN DEVELOPMENT DEPARTMENT
Mantralaya, Mumbai 400032, dated the 16th October 2006

NOTIFICATION

MAHARASHTRA MUNICIPAL COUNCILS, NAGAR PANCHAYATS AND INDUSTRIAL TOWNSHIPS ACT, 1965.

No. MMC 4006/216/C.R.56/2006/UD-92—Whereas, the Government of Maharashtra is satisfied that circumstances exist which render it necessary to take immediate action further to amend the Maharashtra Municipal Councils and *Nagar Panchayats* (President Election) Rules, 1981, and for that purpose to dispense with the condition of previous publication thereof under sub-section (3) of section 321 of the Maharashtra Municipal Councils, *Nagar Panchayats* and Industrial Townships Act, 1965 (Mah. XLI of 1965) (hereinafter referred to as "the said Act");

Now, therefore, in exercise of the powers conferred by clause (g) of sub-section (2) of section 17 and section 51 1A read with section 321 of the said Act, and of all other powers enabling it in that behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following rules further to amend the Maharashtra Municipal Councils and *Nagar Panchayats* (President Election) Rules, 1981, as follows, namely:—

1. These rules may be called the Maharashtra Municipal Councils and *Nagar Panchayats* (President Election) (*Amendment) Rules, 2006.

2. In rule 2A of the Maharashtra Municipal Councils and *Nagar Panchayats* (President Election) Rules, 1981 (hereinafter referred to as "the principal rules") for clause (b), the following clause shall be substituted, namely:—

"(b) The procedure for allotting reserved seats to different Municipal Councils shall be as follows:—

(i) While allotting the offices of the President, for persons belonging to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and the Backward Class of citizens (including women belonging to the said categories), the offices of the Presidents reserved for any of the said categories in the immediately preceding term, shall be excluded.

(ii) Subject to the provisions of clause (i),—

(a) the reservation of offices of the Presidents for candidates belonging to the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes in the Municipal Councils and *Nagar Panchayats* shall be made with reference to the largest percentage of population of the said category in the Municipal Councils and *Nagar Panchayats* to the total population of such Municipal Councils and *Nagar Panchayats* in the descending order:

Provided that, in case where the name of any Municipal Council or, as the case may be, of *Nagar Panchayat*, appears in both the categories, that is to say, the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes, the reservation of the office of the President for such Municipal Council, or the *Nagar Panchayat*, as the case may be, shall be decided on the basis of higher percentage of the population belonging to either of the said categories and in such case the next Municipal Council, or, as the case may be, *Nagar Panchayat*, in that order shall be reserved for other category:

Provided also that, in cases where the percentage of both the categories is equal, the reservation of such offices shall be decided by drawing lots;

(b) offices reserved for Backward Class of citizens and women shall be allotted by drawing lots and offices may be allotted by rotation to different Municipal Councils and *Nagar Panchayats* in the State;

(ii) The offices of the President so reserved and allotted shall be notified in the *Official Gazette*.

3. For rules 3 to 7 of the principal rules the following rules shall be substituted, namely:—

"3. **Election to the office of President.**—(i) The Collector of the District shall, for the purpose of holding of election to the office of the President fix a day for the special meeting:

Provided that, the date shall be so fixed, as to enable a Councillor to file his nomination at least three clear days prior to the date of the meeting.

(2) The meeting so fixed shall not be canceled or adjourned.

4. Submission of nomination paper.—(1) Any Councillor who intends to contest the election to the said post shall submit his nomination in Form I appended to these rules, on the day fixed for nominations to the Chief Officer of the Council in person.

(2) Each nomination paper shall state the name of the candidate in full and subscribed by one Councillor as proposer and another as seconder.

(3) No Councillor shall propose or second the nomination of more than one candidate.

(4) Nothing in this Rule shall prevent any candidate from submitting more than one nomination paper:

Provided that, not more than four nomination papers shall be presented by or on behalf of any candidate.

5. Presiding Authority.—The special meeting to elect the President shall be presided over by the Collector or the officer appointed by him under sub-section (3) of section 51, but the Collector or such other officer shall have no right to vote.

6. Scrutiny of nomination.—(1) Any nomination received shall be handed over to the presiding authority on the day of meeting, after the meeting begins.

(2) The presiding authority shall scrutinise all the nominations received by him and reject the nominations received in contravention of Rule 4. The presiding authority shall then read out the names of all validly nominated candidates.

(3) Any candidate may withdraw his candidature by notice in writing subscribed by him and delivered to the presiding authority within fifteen minutes from the time of reading out the names of duly nominated Councillors under the preceding sub-rule.

(4) No person who has given a notice of withdrawal of his candidature under sub-rule (3) shall be allowed to cancel the notice.

(5) The presiding authority shall, read out to the Councillors present, the name of the candidates withdrawing their candidatures.

7. Election procedure and the declaration of election result.—(1) If there is only one valid nomination the presiding authority shall declare such candidate as duly elected candidate to the office of the President.

(2) If the number of validly nominated candidates is more than one, the presiding authority shall arrange the names of contesting candidates in alphabetical order.

(3) The presiding authority shall announce the name of the contesting candidate in the alphabetical order and shall take voting by show of hands. The names of the Councillors who have voted in favour of the candidate shall be recorded in the minutes.

(4) The presiding authority shall ensure that,—

(i) every member who desires to cast his vote is given fair and reasonable opportunity of casting his vote and the vote so cast is recorded properly against the name of the candidate in whose favour the vote is cast; and

(ii) the Councillor, whose vote is recorded once shall not be allowed to recast or change his vote.

(5) The presiding authority shall also record the names of those Councillors who abstain from voting.

(6) The presiding authority after recording the names of the Councillors who have voted or abstained from voting, shall announce the number of votes secured by each contesting candidate.

(7) The presiding authority after declaring the number of votes polled by each contesting candidate shall proceed on to declare the result. The candidate who polls highest number of votes shall be declared as duly elected.

(8) In case of equality of votes the presiding authority shall declare that the result of the election shall be decided by drawing lots. The lots will be drawn by such person as may be decided by the majority of the Councillors present and entitled to vote.

(9) The candidate on whom the lot falls shall be declared to be validly elected to the said post.

(10) The presiding authority besides recording the proceedings in writing shall also cause the proceedings to be recorded by way of videography to ensure free and fair elections.

(11) The presiding authority may take necessary help of any officer of the Council in conducting the election process.

Declaration by the Candidate

I hereby consent to this nomination and signify my willingness to act as President of the Municipal Council if elected.

Date :

(Signature of the Candidate)

To be filled by officer appointed to receive nomination papers.

Serial No. of the nomination paper

Received at (hour) on (date) by the *proposer/candidate.

Date

(Signature of the Chief Officer)

* Strike out which is not applicable.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

F. B. KHAN,

Deputy Secretary to Government.